

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2018 M. SPALIO 17 D. NUTARIMO NR. 1046 „DĖL PAVEDIMO VYKDYTI NACIONALINĖS PLĖTROS ĮSTAIGOS VEIKLĄ“ PAKEITIMO PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

2023-01-18

Vilnius

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies
Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2022-12-21 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-1754	1. Siūlytume atsisakyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ pakeitimo projekto (toliau – Nutarimo projektas) 2.1 papunkčio, kadangi, įsigaliojus naujai Nutarimo redakcijai, senojoje redakcijoje buvę pavedimai savaime taps nebegaliojantys.	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo (toliau – NPIĮ) 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta speciali funkcija – panaikinti pavedimą vykdyti nacionalinių plėtros įstaigų (toliau – NPI) veiklą, todėl reikia ne tik paskirti uždarąją akcinę bendrovę „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) vienintele NPI, bet ir išspręsti ankstesnių pavedimų vykdyti NPI veiklą naikinimo klausimą. Be to, pagal NPIĮ 4 straipsnio 6 dalį reikia ne tik panaikinti pavedimą vykdyti NPI veiklą uždarajai akcinei bendrovei Viešųjų investicijų plėtros agentūrai (toliau – VIPA), uždarajai akcinei bendrovei Žemės ūkio paskolų garantijų fondui (toliau – ŽŪPGF), uždarajai akcinei bendrovei Valstybės investicijų valdymo agentūrai (toliau – VIVA), bet ir perleisti ŽŪPGF, VIVA ir VIPA įsipareigojimų, susijusių su skatinamojo finansavimo veikla, vykdymą kitai įstatymo reikalavimus atitinkančiai NPI (t. y. INVEGAI). Tai ir daroma šiuo nutarimu.</p>
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2022-12-21	2. Svarstyтина, ar Nutarimo projekto 2.4 papunktis yra šio Nutarimo projekto reguliavimo dalykas, nes NPI funkcijas reglamentuoja NPIĮ 6 straipsnis. Be to, 2.4 papunktyje nurodoma, kad patrunuojamosios (dukterinės) įmonės, valdyamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo nutarimu INVEGAI valstybės	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Nuoroda į NPIĮ 4 ir 5 straipsnius panaikinta, nutarimo 2.4 papunktis performuluotas: „2.4. INVEGA ir (ar) jos patrunuojamosios (dukterinės) įmonės, valdyamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo</p>

<p>raštas Nr. (4.6-82Mr)-3-5323</p>	<p>pavestas vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos funkcijas, nors Nutarimo projekto 2.1 papunkčiu pavedimas vykdyti NPĮ veiklą VIPAI, ŽŪPGF ir VIVAI panaikinamas ir NPĮ veiklos vykdymas pavedamas tik INVEGAI. Taip pat nėra aiški šiame papunktyje pateikta nuoroda į NPĮ 4 ir 5 straipsnius, nes juose nėra nurodoma kas laikytina ar prilyginama valstybės įstaigų veiklai.</p>	<p>nutarimu INVEGAI valstybės pavestas funkcijas ir bendradarbiaudamos siekia bendro tikslo – įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones. Šių įmonių veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai.“</p> <p>Šis punktas yra reikalingas siekiant reglamentuoti NPĮ veiklos vykdymą per patronuojamąsias (dukterines) bendroves. Siekiama nustatyti, kad NPĮ veikla, vykdoma per patronuojamąją (dukterinę) įmonę, laikoma NPĮ veiklos dalimi, nes ją vykdant siekiama Vyriausybės pavestų bendrų tikslų (įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones) ir vadovaujamosi vien su viešuoju interesu susijusiais pagrindais. Pažymėtina, kad dėl atitinkamų finansinių priemonių (kapitalo, rizikos kapitalo investavimo ir kt.) pobūdžio ar teisinio reguliavimo kai kurios finansinės priemonės, siekiant valdyti rizikas ir pritraukti privačių ir institucinių investuotojų lėšų finansinei priemonei finansuoti, turi būti įgyvendinamos per tam tikslui įsteigtą atskirą ūkio subjektą – fondą, investicinę bendrovę, komandinę ūkinę bendriją ar bendrovę. Šiuo atveju atitinkamo subjekto steigimo ir valdymo tikslas yra ne ekonominės ar komercinės naudos siekimas, o NPĮ priskirtų funkcijų – NPĮ veiklos – praktinis įgyvendinimas. Ši nuostata sudarys teisinį aiškumą dėl NPĮ ir jos patronuojamųjų (dukterinių) įmonių vykdomos veiklos kaip valstybės pavestų funkcijų.</p>
<p>Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2022-12-22 raštas Nr. 2D-3520 (4.11 E)</p>	<p>3. Atkreipiame dėmesį, kad Nutarimo projekto 2.4 papunkčio nuostata „INVEGA ar jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės, valdydamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo nutarimu INVEGAI valstybės pavestas vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos funkcijas ir jų veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai...>“ galimai prieštarauja Nutarimo projekto 2.1 papunkčiui, kuriuo panaikinamas pavedimas vykdyti NPĮ veiklą VIPAI, ŽŪPGF ir VIVAI.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>2.4 papunktis performuluotas: „2.4. INVEGA ir (ar) jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės, valdydamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo nutarimu INVEGAI valstybės pavestas funkcijas ir bendradarbiaudamos siekia bendro tikslo – įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones. Šių įmonių veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai.“</p>

		<p>Nutarimo projekto 2.4 papunktis neprieštarauja nutarimo projekto 2.1 papunkčiui, nes Vyriausybė šiuo nutarimu paves INVEGAI vykdyti NPĮ veiklą, o NPĮ nuostatos leidžia NPĮ finansinių priemonių įgyvendinimui turėti patronuojamųjų (dukterinių) įmonių ir NPĮ veiklą vykdyti su jų pagalba. Taigi iki reorganizacijos pabaigos NPĮ veiklą vykdys nebe VIPA, ŽŪPGF ir VIVA, o INVEGA (NPĮ), valdydama šias bendroves. Šiuo nutarimu Vyriausybė nustatys, kad NPĮ veikla visa apimtimi (įskaitant ir tuos atvejus, kai ji įgyvendinama pasitelkiant patronuojamąsias (dukterines) įmones) prilyginama valstybės įstaigų veiklai. Manome, kad tai yra nuosekli ir aiški teisės normų seka.</p>
<p>Uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros 2022-12-21 raštas Nr. 2022/2-4979</p>	<p>4. Nutarimo projekto 2.2, 2.3 ir 3 punktų nuostatos, kuriose apibrėžiamas tolimesnis INVEGA, kaip vienintelės NPĮ, veikimas ir skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimas - nepriskirtinos Vyriausybės nutarimo lygmens klausimams. Tai yra operacinio lygio NPĮ akcininko ir (ar) NPĮ valdymo klausimai. Pastebėjimas grindžiamas taip pat tuo, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nutarimo projekto 2.2, 2.3 ir 3 punkto nuostatos nėra keičiamo Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. spalio 17 d. nutarimo Nr. 1046 „Dėl pavedimo vykdyti nacionalinės plėtros įstaigos veiklą“ objektas; - nutarimo projekto 2.2, 2.3, ir 3 punkte dėstomi dalykai dėl tolimesnės INVEGA grupės įmonių veiklos yra priskirtini Finansų ministerijai, kaip įgyvendinančiai valstybės, kaip akcininkės, turtines ir neturtines teises, kompetencijai. <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir remiantis Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo 12, 12¹, 12², 12⁷ punktų nuostatomis, siūlytume valstybės keliamus lūkesčius dėl vienintelės nacionalinės plėtros įstaigos INVEGA ir INVEGA grupės įmonių veiklos išdėstyti lūkesčių rašte, kurio rengimo pareiga ir tvarka nustatyta Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Pagal NPĮ 4 straipsnio 6 dalį reikia ne tik panaikinti pavedimą ŽŪPGF, VIVA ir VIPA vykdyti NPĮ veiklą, bet ir perleisti ŽŪPGF, VIVA ir VIPA įsipareigojimų, susijusių su skatinamojo finansavimo veikla, vykdymą kitai įstatymo reikalavimus atitinkančiai NPĮ (t. y. INVEGAI). Tai ir daroma šiuo nutarimu. Remiantis NPĮ 4 straipsnio 6 dalimi, negali likti neapibrėžtumo dėl to, kas atsitinka su ŽŪPGF, VIVA ir VIPA esamų sutartinių ir kitų įsipareigojimų, susijusių su skatinamojo finansavimo veikla, vykdymu. Be to, neturėtų likti neapibrėžtumo ir laikotarpio nuo nutarimo projekto priėmimo iki juridinio patronuojamųjų (dukterinių) įmonių reorganizavimo.</p>

	<p>valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo VI skyriuje „Valstybės valdomų įmonių įgyvendinami valstybės tikslai” ir (ar) Finansų ministerijos sprendimais. Atitinkamai Nutarimo projekto 2.2. punkto nuostatas siūlytume supaprastinti išdėstant sekančiai: „2.2. uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“ (toliau – INVEGA) turi teisę skatinamąsias finansines priemones įgyvendinti per savo patronuojamąsias (dukterines) įmones“. Atitinkamai 2.3. ir 3 punktų siūlome atsisakyti.</p>	
	<p>5. Atkreipiame dėmesį, kad VIPA, kaip Daugiabučių namų modernizavimo fondo valdytoja, yra sudariusi paskolų sutartis su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (EBRD). Tuo atveju, jei Nutarimo projekte atsiranda papildomos, operacinio lygio nuostatos, pagal 2021-08-04 paskolos sutarties Nr. 52097 ir 2017-05-10 paskolos sutarties Nr. 48417 sąlygas, nutarimo projektas Nr. 22- 16495 turi būti derinamas su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (EBRD). Kitu atveju, be išankstinio sutikimo, apribojus VIPA veiklą, toks veiksmas būtų laikomas esminiu nurodytų paskolų sutarčių sąlygų pažeidimu. Pažymėtina, kad Finansų ministerija taip pat pasirašė dokumentą („side letter“), kuriuo įsipareigojo nevykdyti VIPA konsolidacijos be išankstinio raštiško EBRD pritarimo. Įvykus tokiam pažeidimui EBRD turi teisę pareikalauti VIPA nedelsiant grąžinti visas Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (EBRD) suteiktas paskolas ir atitinkamai susikaupusias palūkanas.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Reorganizavimo procesas buvo ne kartą aptariamasis su investuotojais, jie informuojami apie priimtus sprendimus, jiems teikiami paklausimai dėl pritarimo konsolidavimo etapams.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 m. sausio 9 d. susitikimo su EBRD metu, EBRD atstovai patikino, kad kreiptis į EBRD dėl pritarimo VIPA NPĮ statuso naikinimui nėra poreikio. Sutarta, kad paklausimas dėl pritarimo tolesniam konsolidavimo etapui (VIPA prijungimui prie INVEGA), taip pat ir reorganizavimo sąlygų projektas, bus pateikti EBRD artimiausiu metu. Paklausimą privalo pateikti VIPA.</p> <p>Finansų ministerija savo ruožtu 2023 m. sausio mėn. pateiks paaiškinamuosius raštus (angl. <i>comfort letter</i>) EIB, EBRD ir EEEF, informuodama apie tolesnius konsolidavimo etapus, patikindama, kad prisiimti įsipareigojimai vienodai kokybiškai bus užtikrinti ir INVEGOS, bei išreikšdama ketinimą ir toliau bendradarbiauti su atitinkamu investuotoju.</p>
	<p>6. Nutarimo projekto 2.4 punkte nurodoma, kad INVEGA ar jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės, valdydamos konkrečiai finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atliktų šiuo nutarimu INVEGAI valstybės pavestas vykdyti</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>2.4 papunktis performuluotas: „2.4. INVEGA ir (ar) jos patronuojamosios (dukterinės) įmonės, valdydamos konkrečiai</p>

	<p>nacionalinės plėtros įstaigos funkcijas ir jų veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai, kaip nustatyta NPIĮ 4 ir 5 straipsniuose.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad INVEGA patronuojamų (dukterinių) įmonių veikla (tiek atitinkamų subjektų valdymo, tiek kita) Nutarimu negalėtų būti prilyginama valstybės įstaigų veiklai, tapachiai kaip INVEGA veikla, kadangi tik INVEGA 100 proc. akcijų priklausys valstybei ir tik INVEGA šiuo nutarimu bus suteikta teisė vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą. Pastebėtina, kad valstybė pavesti vykdyti valstybės funkcijas gali tik įstatymu arba tam tikromis įstatymuose apibrėžtomis formomis ir būdais. NPIĮ 4 str. 2 d. įtvirtinta, kad Vyriausybė pavesti vykdyti NPI veiklą gali finansų įstaigoms, kurios atitinka šio įstatymo 3 straipsnio ir V skyriaus reikalavimus. Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlytume INVEGA patronuojamųjų (dukterinių) įmonių veiklos prilyginimo valstybės įstaigų veiklai klausimą spręsti NPIĮ pakeitimu.</p>	<p>finansinei priemonei įgyvendinti įsteigtą subjektą, atlieka šiuo nutarimu INVEGA valstybės pavestas funkcijas ir bendradarbiaudamos siekia bendro tikslo – įgyvendinti skatinamąsias finansines priemones. Šių įmonių veikla prilyginama valstybės įstaigų veiklai.“, taip pat panaikinta nuoroda į NPIĮ 4 ir 5 straipsnius.</p> <p>Manome, kad nutarimo projektas yra tinkamas teisės aktas nustatyti nutarimo projekto 2.4 papunktyje nurodytoms nuostatomis ir NPIĮ keisti nereikia, nes NPIĮ 6 straipsnio 2 punkte jau nustatyta, kad skatinamųjų finansinių priemonių įgyvendinimui NPI gali steigti patronuojamąsias (dukterines) įmones.</p>
	<p>7. Taip pat Nutarimo projekto 2.4. punkto nuostatos prieštarauja projekto 2.2 ir 2.3 punktų nuostatomis, kurios apibrėžia, kad INVEGA ateityje negalės įgyvendinti skatinamųjų priemonių per savo patronuojamąsias (dukterines) įmones, kas sąlygoja, kad atitinkamai ir per įsteigtus dukterinių įmonių valdomus subjektus.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nutarimo projekto 2.4 papunktis neprieštarauja nutarimo projekto 2.2 ir 2.3 papunkčių nuostatomis, nes Vyriausybė šiuo nutarimu paveda INVEGA vykdyti NPI veiklą, o NPIĮ nuostatos leidžia NPI turėti patronuojamųjų (dukterinių) įmonių ir su jų pagalba vykdyti NPI veiklą. Taigi iki reorganizacijos pabaigos NPI veiklą vykdys nebe VIPA, ŽŪPGF ir VIVA, o INVEGA (NPI), valdydama šias bendroves. Šiuo nutarimu Vyriausybė nustato, kad NPI veikla visa apimtimi (įskaitant ir tuos atvejus, kai ji įgyvendinama pasitelkiant patronuojamąsias (dukterines) įmones) prilyginama valstybės įstaigų veiklai. Manome, kad tai yra nuosekli ir aiški teisės normų seka.</p>
	<p>8. Europos investicijų bankas (EIB) yra suteikęs paskolą komanditinei ūkinei bendrijai Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas (toliau – KŪB TIPS), kurioje VIPA veikia kaip bendraskolis. Pagal 2019-10-01 paskolos sutarties sudarytos</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta.</p> <p>Reorganizavimo procesas buvo ne kartą aptariamas su investuotojais, jie informuojami apie priimtus sprendimus, jiems</p>

	<p>tarp VIPA, KŪB TIPS ir Europos investicijų banko (EIB) sąlygas, nutarimo projektas Nr. 22-16495 turėtų būti derinamas ir su Europos investicijų banku (EIB). Kitu atveju, priėmus nutarimą be derinimo ir išankstinio sutikimo, toks veiksmas, sukeltų neigiamas pasekmes, kadangi būtų laikomas esminiu nurodytos paskolos sutarties sąlygų pažeidimu. Įvykus tokiam pažeidimui Europos investicijų bankas (EIB) turi teisę pareikalausiti VIPA nedelsiant grąžinti visas suteiktas paskolas ir atitinkamai susikaupusias palūkanas.</p> <p>Atkreipiame dėmesį, kad įgyvendinus šį nutarimą ir vietoje VIPA INVEGA tapus bendraskole su TIPS, skola Europos investicijų bankui (EIB) turėtų būti įskaičiuota į valstybės skolą. Tai atitinkamai įtakos 2023 valstybės biudžeto vykdymą, todėl siūlytume nutarimo projektą aptarti su biudžeto formavimą ir vykdymą kuruojančiomis institucijomis.</p>	<p>teikiami paklausimai dėl pritarimo konsolidavimo etapams.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad 2023 m. sausio 10 d. susitikimo su EIB metu, EIB atstovai nereikalavo kreiptis į juos dėl pritarimo VIPA NPĮ statuso naikinimui, tačiau paprašė informuoti, kai Nutarimo projektas bus priimtas.</p> <p>Paklausimas dėl pritarimo tolesniam konsolidavimo etapui (VIPA prijungimui prie INVEGA), taip pat ir reorganizavimo sąlygų projektas, bus pateikti EIB artimiausiu metu. Paklausimą privalo pateikti VIPA.</p> <p>Finansų ministerija savo ruožtu 2023 m. sausio mėn. pateiks paaiškinamuosius raštus (angl. <i>comfort letter</i>) EIB, EBRD ir EEEF, informuodama apie tolesnius konsolidavimo etapus, patikindama, kad prisiimti įsipareigojimai vienodai kokybiškai bus užtikrinti ir INVEGOS, bei išreikšdama ketinimą ir toliau bendradarbiauti su atitinkamu investuotoju.</p> <p>Dėl valstybės skolos klausimo paaiškiname, kad valstybės skola, kaip rodiklis, nėra nustatytas Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme, todėl 2023 metų biudžeto vykdymo nepaveiks. Valstybės skolos lygis nepadidės, kol lėšos pagal paskolos sutartį bus nepaimtos. Prognozuojama, kad 2023 metų valstybės skolos lygis bus apie 43 procentai bendrojo vidaus produkto ir nekels rizikos skolos tvarumui. Įvertinus, kad potenciali skola yra 12,5 mln. eurų, arba 0,02 procento prognozuojamo bendrojo vidaus produkto, tai neturės reikšmingos įtakos skolos lygiui.</p>
--	---	--